

בש"פ 4923/15 - דרור לוינסקי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4923/15

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: דרור לוינסקי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה במ"ת 52940-04-15 מיום 29.6.2015 שניתנה על-ידי השופט י' ליפשיץ

בשם העורר: עו"ד אליהו ארביב

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוויצר

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 29.6.2015 (השופט י' ליפשיץ) במ"ת 52940-04-15 לפיה נעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, שלא כפי המלצת שירות המבחן - לשקול אפשרות לשילובו של העורר בחלופת מעצר בקהילה הטיפולית "מלכישוע".

2. העורר הואשם ביחד עם אחר בשוד, בקשירת קשר לביצוע פשע, בנהיגה בזמן פסילה ובנהיגה בלי רשיון נהיגה. את כל העבירות הללו עבר העורר לכאורה פעם ופעמיים, כשהוא משתמש באקדח צעצוע הנחזה כאמיתי, חובש מסכת סקי שחורה, חברו ממתין במכונית, ובאמצעותה הם נמלטים. בפעם הראשונה בוצע השוד בבנק הדואר, בסכום של כ-

עמוד 1

10,400 ₪; בפעם השניה בוצע השוד בחנות Yellow, בסכום של כ-1,200 ₪.

3. בחקירתם במשטרה הודו השניים במעשים המיוחסים להם, ובבית המשפט המחוזי לא חלקו באי-כוחם על קיומן של ראיות לכאורה ושל עילה למעצר, ומיקדו את טענותיהם בבקשתם לשקול חלופת מעצר מוסדית לצורך שיקום.

4. העורר, יליד שנת 1969, ללא עבר פלילי, גרוש ואב לילדה בת 12 המתגוררת עם אמה. משנות ה-30 לחייו החל בשימוש בסמים, משפחתו הנורמטיבית התגייסה לסיוע בתהליכי גמילה, אך הוא עודנו מכור, צורך הרואין, ולדבריו ביצע את מעשי השוד לצורך רכישת סמים. שירות המבחן העריך כי בלא מסגרת טיפולית מציבת גבולות קיים סיכון גבוה להתנהגות פורצת גבולות. טיפול גמילה בשתי קהילות בעבר, לא הועיל לעורר לרכישת כלים להתמודדות במצבי משבר, ודומה כי לא הפנים את התכנים הטיפוליים. עם זאת, המעצר פועל את פעולתו להרתעת העורר וקיימת אצלו מוטיבציה ברמה גבוהה להשתלב בתהליך טיפולי. לאחר התלבטות המליץ שירות המבחן לשקול אפשרות לשילובו של העורר בקהילת "מלכישוע".

5. בית המשפט המחוזי החליט כאמור להורות על הארכת מעצרו של העורר ושל חברו עד תום ההליכים, בקובעו שמקומה של סוגיית הגמילה, אם וכאשר, במסגרת ההליך העיקרי וכחלק מהליך גזירת הדין. בית המשפט הסתמך על הלכת סויה (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויה (21.3.2011)), שלפיה "הכלל הוא, כי שקילת הליכי טיפול וגמילה מסמים מקומה בשלב גזירת העונש וריצויו, ושלב מעצרו של אדם אינו השלב הראוי לבחינת אפשרות השתלבות בתהליך גמילה אלא בנסיבות חריגות". בעניין דן לא התקיימו החריגים לכלל האמור. העורר לא היה בהליכי גמילה עובר למעשי-השוד דן, מסוכנותו ברורה, הוא סובל מבעיית התמכרות קשה, ומכאן מסקנתו של בית המשפט המחוזי כי שקילת אפשרות שחרורו של העורר להליך גמילה צריכה להיעשות בדרך המלך, בהליך העיקרי.

6. בערר טען ב"כ העורר על כך שלעורר אין הרשעות בעברו, ועל כך שהוא זקוק לטיפול בעקבות התמכרותו מזה כשני עשורים לסמים קשים. על הפרק חלופה אפשרית שעשויה לשקם את העורר – לטובתו, לטובת משפחתו ולטובת החברה כולה – במסגרת סגורה שתאיין את מסוכנותו. משפחתו נורמטיבית, ערכית ותומכת. פעמיים בעבר עבר העורר תהליך שיקומי באופן מוצלח. משברים אישיים ונפשיים גרמו לו לחזור לעולם הסמים. רצונו להשתקם כן ואמיתי, סיכויי ההצלחה גבוהים, וזהו מקרה מתאים לחרוג בו מהלכת סויה. מנגד טען ב"כ המשיבה על רמת המסוכנות הגבוהה הנובעת מנסיבות כתב האישום דן ומעוצמתה של ההתמכרות. העורר לא תאר דברים כהווייתם כלפי שירות המבחן, ואין מתקיימים בו חריגי הלכת סויה. משפטו צפוי להיות קצר, וכפי שקבע בית המשפט המחוזי, המקום הנכון לדון בו בנושא הטיפול השיקומי הוא לפני המותב שידון בתיק העיקרי.

7. למקרא נימוקי הערר, כתב האישום, תסקיר שירות המבחן, הבקשה למעצר עד תום ההליכים, פרוטוקול והחלטת בית המשפט המחוזי, ולמשמע טיעוני ב"כ הצדדים, החלטתי לדחות את הערר.

8. ברור כי העורר זקוק לטיפול. התמכרותו היא ממושכת וקשה. לזכותו יש לזקוף ניסיונות טיפוליים בעבר, בלי קשר להליכים פליליים. יש להצטער על כך שלא התמיד בשיקום. כוחותיו לא עמדו לו. שירות המבחן הציג בתסקיר

המעצר את הפנים המורכבות של הנושא, וההמלצה היא חשובה. העדר עבר פלילי גם הוא שיקול משמעותי, גם המשפחה התומכת. ברם, משפטו של העורר לא צפוי להתארך. צודק בית המשפט המחוזי בציינו שהליך גמילה צפוי להימשך כ-18 חודשים, ולפיכך ראוי שהדיון וההחלטה בנדון יתקיימו לפני המותב שידון בתיק העיקרי. לפניו יובא המכלול: ההתמכרות הממושכת והקשה, התועלת המוגבלת שבהליכי הגמילה בעבר, המוטיבציה בשיקום לעת הזאת, המסוכנות, העונש הצפוי, ושאר כל הנסיבות העובדתיות של העניין והשיקולים המשפטיים. כך תוכל להינתן החלטה מושכלת. השלב הנוכחי, המעצר, עודנו מוקדם, אך עד מהרה, באופן יחסי, בתיק העיקרי, יוכל המותב שידון בו לבחון את כל ההיבטים הצריכים לעניין, ולהחליט כחוכמתו, על-פי שיקול דעתו.

9. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"א באב התשע"ה (27.7.2015).

ש ו פ ט